

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

asupra Raportului Comisiei Electorale Centrale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pentru anul 2022

În temeiul atribuțiilor funcționale stabilite la art. 27 din Regulamentul Parlamentului, la art. 1 pct. 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 72/2019 privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului, precum și în conformitate cu art. 26 alin. (1) lit. j) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia juridică, numiri și imunități a examinat Raportul Comisiei Electorale Centrale (CEC) privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pentru anul 2022 și a audiat Conducerea Comisiei Electorale Centrale pe marginea Raportului vizat, în ședința sa din 21 iunie 2023 și drept urmare menționează următoarele.

În conformitate cu art. 26 alin. (1) lit. j) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală, în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, prezintă anual Parlamentului, până la data de 1 iunie, un raport privind finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și/sau a grupurilor de inițiativă.

În acord cu norma menționată, CEC a aprobat prin Hotărârea nr. 1093 din 31 mai 2023 Raportul privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pentru anul 2022 și l-a transmis Parlamentului la data de 9 iunie 2023.

În corespundere cu Raportul prezentat, activitatea CEC a fost axată pe supravegherea și verificarea în mod corect și transparent a procesului de finanțare politică și electorală în conformitate cu normele ce guvernează acest proces. Obiectivele prioritare ale CEC au fost implementarea eficientă a normelor și standardelor de finanțare politică și stimularea responsabilității subiecților politici și electorali în cadrul gestiunii financiare.

În acest sens, CEC și-a exercitat sarcinile de bază cu privire la recepționarea, monitorizarea și verificarea rapoartelor financiare ale partidelor politice și ale concurenților electorali, precum și a rapoartelor lunare privind cheltuielile din alocațiile de stat prezentate de partidele politice care beneficiază de ele.

CEC a remarcat faptul că în anul 2022 în privința doar a 2 partide politice s-a pornit proces contravențional pentru modul de gestionare a mijloacelor financiare, în legătură cu utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat. Numărul proceselor contravenționale fiind în descreștere în comparație cu anul 2021.

Cu referire la corectitudinea și plenitudinea informațiilor despre cotizațiile de membru de partid și despre donatori din rapoartele privind gestiunea financiară pentru anul 2022, CEC a menționat că s-au micșorat considerabil erorile tehnice la completarea rapoartelor.

Au fost menționate și aspectele problematice ce vizează comportamentul care poate fi apreciat drept neglijent al partidelor politice în raport cu autoritatea electorală, în sensul prezentării rapoartelor financiare cu date eronate, ceea ce necesită un efort suplimentar pentru a fi verificate.

O altă problemă invocată de CEC pe segmentul de finanțare politică, a fost și tergiversarea procesului contravențional, care în consecință se soldează cu încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Creșterea partidelor politice nou create a fost considerată drept provocare, în sensul că presupune mai multe resurse necesare autorității electorale pentru asigurarea în bune condiții a verificării și controlului veniturilor/cheltuielilor acestora. În același context sa remarcat și fenomenul negativ al "partidelor politice inactive", a căror verificare prin prisma funcțiilor de control financiar se constată a fi dificilă.

Având în vedere că anterior CEC, dar și alte organe de drept nu dispuneau de suficiente instrumente legale pentru a interveni în cazul donațiilor fictive sau simulate, noile reglementări, adoptate de Parlament și intrate în vigoare din 1 ianuarie 2023 asigură posibilități de intervenție pentru verificarea și sancționarea încălcărilor pe segmentul raportării financiare a partidelor politice.

Cu toate acestea, în cadrul audierilor în Comisia parlamentară de profil, s-a constatat că mai este nevoie de îmbunătățirea reglementărilor și a mecanismelor ce ar spori transparența proceselor controlului și supravegherii finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, iar CEC continuă să dezvolte noi mecanisme eficiente de monitorizare publică și evaluare a respectării cadrului normativ de către subiecții implicați în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

De asemenea, în cadrul audierilor, conducerea CEC a informat despre provocările cu care se confruntă, tot mai accentuat, pe partea crizei de personal din cadrul autorității electorale, responsabil de supravegherea și controlul finanțării partidelor politice și campaniilor electorale, precum și cel responsabil de gestionarea resurselor informaționale, din motivul salariului neatractiv.

Ca urmare a audierilor, în rezultatul dezbaterilor pe marginea Raportului CEC, cu votul majorității membrilor săi, Comisia juridică numiri și imunități a decis:

1. Să ia act de Raportul CEC privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pentru anul 2022;
2. Să propună plenului Parlamentului, spre examinare și adoptare, proiectul de hotărâre cu privire la Raportul Comisiei Electorale Centrale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pentru anul 2022 (*Se anexează*).

Președintele Comisiei

Olesea STAMATE ..